

Forslag om utvidelse av Statens Pensjonsfond Utlands investeringer i unotert infrastruktur

Forslag til vedtak: *Stortinget ber regjeringen revidere dagens mandat (§2-5.4) om den unoterte infrastrukturporteføljen for fornybar energi slik at NBIM får tilgang til alle markeder, inkludert i fremvoksende markeder, innenfor fondets finansielle målsetting og øvrige rammer for risiko og ansvarlig forvaltning.*

Bakgrunn: Statens pensjonsfond utland (SPU) kan investere opptil 2% av fondets verdi i unotert infrastruktur for fornybar energi¹. Dagens mandat fra Finansdepartementet (§ 2-1 (2)d) inneholder ikke noe geografiske begrensninger. Norges Banks hovedstyre har valgt å geografisk begrense investeringene til Europa og Nord America. Siden 2021 har NBIM bygget opp en portefølje som ved utgangen av 2025 utgjorde kun 0,4 prosent av fondet.

Den langsomme opptrappingen kan ha flere forklaringer, inkludert at det ikke finnes store nok prosjekter for fondet og at utviklingen i økende grad ligger utenfor utviklede markeder. Dette peker på behov for å utvide retningslinjene til å kunne omfatte alle verdens land, innenfor tydelige rammer for risiko og ansvarlig forvaltning.

Bedre diversifisering og samsvar med fondets investeringshorisont

NBIM fremhever² at den pågående energiomstillingen skaper store muligheter for investeringer i både fornybar energi, nett og annen relatert infrastruktur. Slike investeringer har typisk en lang tidshorisont og er dermed godt tilpasset SPU's profil.

Ifølge IEA³ forventes kapitalstrømmer til energisektoren å nå om lag USD 3300 mrd. i 2025. Investeringer i fornybar energi har mer enn doblet seg siden 2015, mens investeringer i strømnett og lagring har økt med over 40%. Samlet utgjør fornybar kraft, nett og lagring den største delen av globale energiinvesteringer.

Ved å åpne for investeringer i flere land og regioner kan SPU bedre diversifisere sin eksponering mot investeringer med stabile kontantstrømmer, og redusere konsentrasjonsrisikoen som følger av et snevert geografisk mandat.

Tilgang til flere markeder

NBIMs strategi for 2026-2028 legger eksplisitt opp til å bygge en mer diversifisert portefølje på tvers av teknologier og geografier, samt gradvis utvide investeringer i distribusjon og lagring i tillegg til vind og sol. Strategien understreker også at energiomstillingen skaper betydelige investeringsmuligheter globalt, og at fondet over tid bør ta i bruk både direkte og indirekte investeringsstrukturer for å kunne

¹ Mandat for forvaltningen av Statens pensjonsfond utland (SPU) (§ 2-4, fjerde ledd). <https://lovdata.no/dokument/INS/forskrift/2019-12-19-1839>

² Norges Bank Investment Management. (2026). *Strategy 2026–2028*. <https://www.nbim.no/en/news-and-insights/the-press/press-releases/2025/new-strategy-plan-2028/>

³ Norges Bank Investment Management. (2025). *Responsible investment 2025*. <https://www.nbim.no/no/nyheter-og-innsikt/rapporter/2025/ansvarlig-forvaltning-2025/>

gå inn i nye markeder. En geografisk utvidelse av mandatet vil gi SPU tilgang til markeder der energietterspørselen vokser raskest, og der behovet for ny fornybar kapasitet og infrastruktur er størst. Dette øker sannsynligheten for å identifisere attraktive prosjekter, og gjør det mulig å skalere porteføljen i tråd med mandatets ramme om 2%.

Praktiske konsekvenser

Når geografien åpnes, øker variasjonen i politisk og regulatorisk risiko, samt valuta- og governance-risiko. Da bør mandatet oppdateres slik at åpningen ikke bare er “juridisk mulig”, men også styrbar og innenfor akseptabel risiko.

NBIM gjennomfører allerede grundige due diligence-prosesser for alle investeringer, og dette gir et solid rammeverk også for investeringer i nye markeder.

En utvidelse av mandatet innebærer ikke en svekkelse av fondets ansvarlighetskrav, men gir rom for en kontrollert og gradvis tilnærming til nye investeringsmuligheter, i tråd med fondets langsiktige finansielle mål. NBIM vil ikke pålegges å investere i risikofylte markeder, men vil ha rom til å tilnærme seg nye muligheter og utvikle kompetanse.

Samspill med andre finansielle institusjoner

En slik utvidelse av SPUs mandat vil komplementere godt hva andre offentlige institusjoner gjør. Klimainvesteringsfondet tar en annen rolle gjennom å investere i prosjekter som ellers ikke blir gjennomført. Fondet går typisk inn i en tidlig fase ved utvikling og bygging (“greenfield”). Prosjektene selges videre så fort de er modne nok, for å resirkulere kapital, uten mål om å utnytte den langsiktige, stabile avkastning.

Norfund kan investere i alt fra prosjektutviklere og energiselskaper til grønn basisinfrastruktur, ofte med partnerdrevet gjennomføring, og med større aksept for tidligfase i krevende markeder.

Kontakter

Vi stiller oss gjerne til disposisjon for videre dialog for å utdype forslagene.

Martin Norman

Head of Stewardship, Global

ACCR (Australasian Centre for Corporate Responsibility)

martin.norman@accr.org.au

Stefano Esposito

Seniorrådgiver Bærekraftig Finans

WWF Verdens naturfond

sesposito@wwf.no